

بررسی عملکرد پروراری بره‌های آمیخته وخالص نژاد سنگسری

سید احمد رضا سیدعلیان^۱، سید رضا میرایاشتیانی^۲ و صابر محمد مقصودی^۳

۱- مرکز اصلاح نژاد دام کشور، ۲- عضو هیئت علمی دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران و ۳- دانش آموزخانه

دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

* نویسنده مسئول: سید رضا میرایاشتیانی، کرج - دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران - گروه علوم دامی

ashtiani@ut.ac.ir

چکیده

به منظور بررسی عملکرد آمیخته‌های حاصل از تلاقی میش‌های سنگسری (بعنوان پایه مادری) با قوچ‌های سنگسری، شال، مغانی و افشاری و مقایسه آنها با یکدیگر در قالب چهار گروه ژنتیکی، این مطالعه انجام شد. دو رأس قوچ از هر یک از نژادهای سنگسری، شال، مغانی و افشاری به صورت تصادفی به ترتیب با ۲۹، ۳۴، ۳۱ و ۳۱ میش سنگسری آمیزش داده شدند. بره‌های متولد شده در سنین مختلف وزن کشتی شدند و بر اساس عرف گله داری منطقه پرورش گوسفند سنگسری، پس از ۸/۵ ماه به مدت ۱۱۴ روز پروار شدند. در صفت وزن تولد نژاد قوچ ($p < 0.01$) و جنس ($p < 0.05$) دارای اثر معنی‌داری بودند در حالیکه سن میش دارای اثر معنی‌داری نبود. در صفت وزن از شیرگیری نژاد قوچ ($p < 0.01$)، وزن تولد ($p < 0.01$)، سن میش ($p < 0.05$) و جنس ($p < 0.05$) دارای اثر معنی‌داری بودند. در صفت افزایش وزن روزانه در دوره پروار، نژاد قوچ ($p < 0.01$)، جنس ($p < 0.01$) و وزن از شیرگیری ($p < 0.01$) عوامل اصلی تأثیرگذار بودند. به طور کلی تجزیه داده‌های حاصل نشان داد آمیخته‌ها به طور معنی‌داری وزن تولد، وزن از شیرگیری و افزایش وزن روزانه بیشتری نسبت به بره‌های خالص سنگسری داشتند. واژگان کلیدی: سنگسری، آمیخته‌های سنگسری، پرواربندی، افزایش وزن روزانه.

مقدمه

از آنجائیکه منابع نهاده برای به دست آوردن تولیدات دامی، خصوصاً مرتع و مواد خوراکی در کشور محدود می‌باشد، نیاز به افزایش بهره‌وری در تولیدات کشاورزی و دامپروری از جمله تولید گوشت به شدت احساس می‌شود. یکی از محصولات کشاورزی مهم برای تأمین پروتئین در تغذیه انسان، گوشت گوسفند است که اغلب به روش سنتی و در سیستم‌های پرورشی عشایری و روستایی تولید می‌شود و میزان مصرف بالایی نیز در کشور دارد. با توجه به ذائقه مردم ایران در مصرف ترجیحی گوشت گوسفند، عرضه کم اینگوشت، علاوه بر افزایش قیمت کاهش استاندارد مصرف پروتئین حیوانی در خانواده‌ها و تأثیر منفی بر سلامتی مردم را به همراه دارد.

برای افزایش تولید گوشت گوسفند روش‌های مختلف اصلاح عوامل محیطی مانند بهبود تغذیه، بهداشت و مدیریت وجود دارند، ولی این عوامل در صورتی مؤثر هستند که از نظر توان ژنتیکی دام، ظرفیت لازم داشته باشد، که این ظرفیت از طریق اصلاح ژنتیکی و مدیریت سیستم‌های تولید مثل قابل حصول است. روش‌های اصلاح ژنتیکی بسیار متنوع و در بیشتر مواقع پرهزینه و وقت‌گیر هستند. برخی روش‌های اصلاحی مانند استفاده از سیستم‌های آمیزشی مانند آمیخته‌گری و تولید بره‌های کشتاری، ممکن است بتواند روی افزایش وزن روزانه و بهره‌وری بیشتر منابع تولید تأثیر مثبتی داشته باشد (۲). هدف از این تحقیقات ارزیابی و مقایسه سرعت رشد بره‌های خالص و آمیخته سنگسری در دوره پروار و انتخاب بهترین آمیخته جهت پرواربندی در شرایط